

De eerste
1000 dagen

De eerste 1000 dagen

Versterk hechting(srelatie) met muziek en aanraking

leerbericht

Emotionele en sociale ontwikkeling zijn net zo belangrijk als fysieke groei in de eerste 1000 dagen.

Daarom spelen aanrakingen een belangrijke rol bij het versterken van emoties tijdens bijvoorbeeld het zingen of luisteren naar muziek. Ze dragen bij aan een hechtere band tussen het kind en de volwassene, of zelfs tussen kinderen onderling. Aanraking is iets persoonlijks en roept verschillende gevoelens op, afhankelijk van de situatie. Denk maar aan je eigen ervaringen: voel je je prettig bij een bepaalde aanraking, of juist niet? Is het onverwacht en schrikt het je, of zie je het aankomen en voelt het vertrouwd?

Kinderen staan doorgaans open voor aanrakingen van mensen die ze vertrouwen. Ze laten dit niet alleen toe, maar reageren er vaak actief op door mee te bewegen. Dit onderlinge contact is van groot belang. Wanneer een kind tijdens muziekactiviteiten wordt aangeraakt, bijvoorbeeld door een zachte aanraking op het ritme van de muziek, stijgt het niveau van endorfine. Dit zorgt ervoor dat het kind zich gelukkiger voelt, wat de band tussen beiden verder versterkt (Mieras, 2007). Een win-win-situatie dus!

Dit soort aanrakingen zijn niet alleen waardevol voor kinderen die onrustig zijn, maar biedt voordelen voor elk kind. Vooral tijdens één-op-één-momenten kunnen aanrakingen bijdragen aan ontspanning en verbondenheid. Maar ook in groepsverband, bijvoorbeeld tijdens spelletjes waarbij kinderen elkaar aanraken, ontstaan waardevolle momenten. Het gebruik van aanraking in de omgang met jonge kinderen is daarom een krachtig middel om emotionele ontwikkeling en sociale verbinding te bevorderen.

Hoe gebruik jij muziek en aanraking om hechting te versterken?

Dit leerbericht komt uit de module **'Versterk hechting door muziek en aanraking'**

Wil je verder verdiepen? [Bekijk de module hier](#)

De eerste
1000 dagen

De eerste 1000 dagen

Vroege taalontwikkeling

leerbericht

Vanaf week 21 in de baarmoeder kan een baby al geluiden waarnemen. De baby hoort zowel interne geluiden, zoals de hartslag van de moeder, als externe geluiden, zoals stemmen.

Door herhaling leert de baby veelgehoorde stemmen herkennen en kan deze ook na de geboorte identificeren. Na de geboorte heeft de baby dan vaak een voorkeur voor vertrouwde stemmen, zoals die van de moeder.

Baby's communiceren met hun hele lichaam. Ze gebruiken hun gezicht, armen, benen, ademhaling en stem om zich uit te drukken. Ze huilen, maken geluiden, gapen, trekken een pruillipje of glimlachen. Ook bewegen ze hun benen of overstrekken hun lichaam bij buikpijn en slaan met hun armen als ze iets niet willen. Het kan even duren voordat ouders deze signalen goed leren begrijpen.

Ouders kunnen contact maken met hun baby door oogcontact, glimlachen, aanraken en praten. De baby zal hier steeds sterker op reageren naarmate het zich ontwikkelt. In het begin trekt de baby vooral aandacht door te huilen, wat het eerste contact via stemgebruik vormt. Daarnaast maken baby's ook onbewuste geluiden, zoals boeren, kwijlen, slikken of hikken. Deze geluiden, ook wel vegetatieve geluiden genoemd, gebeuren zonder opzet. Verder oefenen baby's hun mondspieren door bewegingen met de lippen, kaak en tong, die bekendstaan als pre-speech.

Dit leerbericht komt uit de module '**Vroege taalontwikkeling**'

Wil je verder verdiepen? [Bekijk de module hier](#)

De eerste
1000 dagen

De eerste 1000 dagen

Taal- en interactievaardigheden bij baby's

leerbericht

Sensitief en responsief zijn betekent dat je de signalen, gevoelens en behoeften van kinderen herkent en hierop inspelt. Kinderen uiten hun emoties en behoeften namelijk op verschillende manieren.

Sensitief en responsief zijn bij baby's is een nog grotere uitdaging dan bij oudere kinderen. Baby's kunnen namelijk nog niet vertellen wat ze nodig hebben. Daarom is het belangrijk om goed te letten op subtiele signalen die aangeven waar hun behoeften of interesses liggen.

De manier waarop je reageert op de signalen van een baby of kind wordt responsiviteit genoemd. Responsiviteit betekent letterlijk 'reactie'. Hoe je reageert, beïnvloedt de emoties van het kind. Worden de emoties en behoeften van het kind herkend, begrepen en op de juiste manier beantwoord?

Sensitief en responsief handelen bij jonge kinderen is enorm belangrijk. Ze zijn volledig afhankelijk van de volwassenen om hen heen. Wanneer een jong kind geen sensitieve en responsieve volwassene in zijn omgeving heeft, kan het kind stress ervaren. Deze stress kan een negatieve invloed hebben op de hersenontwikkeling en het algehele welzijn van het kind.

Hoewel het vanzelfsprekend lijkt dat je een kind beter kunt begrijpen als je hem goed kent, is het belangrijk te beseffen dat dit tijd kost. Wanneer een nieuw kind slechts 1 of 2 dagdelen per week naar de opvang komt, kan het langer duren om het kind goed te leren kennen en sensitief responsief te kunnen zijn. Dit vraagt om een andere aanpak dan bij een kind dat 3 dagen per week komt.

Welke methoden gebruik jij om een nieuwe kind op de opvang goed te leren kennen?

Dit leerbericht komt uit de module '**Sensitieve Responsiviteit**'

Wil je verder verdiepen? [Bekijk de module hier](#)

De eerste
1000 dagen

De eerste 1000 dagen

Kinderen en emoties

leerbericht

Verdriet is een manier om pijn te verwerken, zowel fysieke pijn (bijvoorbeeld na een val) als emotionele pijn (zoals wanneer een beste vriendin gaat verhuizen).

Als kinderen verdrietig zijn, vinden ze het vaak fijn om getroost te worden. Begrip en liefdevolle aandacht kunnen hun pijn verzachten.

Toch kan het soms lastig zijn om een kind verdrietig te zien. Je hebt misschien de neiging om het huilen snel te laten stoppen door te zeggen: 'Sst, stil maar, het is al goed. Je hoeft niet te huilen, ik ben er nu toch?' Hoewel dit goed bedoeld is, kan het onbedoeld de boodschap geven dat huilen niet mag of dat verdriet snel moet worden ingehouden. Omdat huilen helpt om verdriet te ontladen, kan het onderdrukken ervan ertoe leiden dat het kind zijn of haar emoties niet volledig verwerkt. Dit kan ervoor zorgen dat het verdriet zich 'vastzet' in lichaam en geest, wat op de lange termijn niet wenselijk is.

Daarom is het belangrijk om een kind te troosten op een manier die ruimte biedt voor emoties. Door bewust je woorden te kiezen, kun je het kind helpen zijn gevoelens te uiten en te verwerken. Bijvoorbeeld: 'Dat deed pijn, hè? Huil maar even, dat snap ik heel goed. Ik ben bij je'. Op deze manier voelt het kind zich begrepen en gesteund, wat bijdraagt aan een gezonde verwerking van verdriet.

Dit leerbericht komt uit de module '**Kinderen en emoties**'

Wil je verder verdiepen? [Bekijk de module hier](#)

De eerste
1000 dagen

De eerste 1000 dagen

Welbevinden en betrokkenheid

leerbericht

Kinderen hebben van nature een sterke drang om te ontdekken en te onderzoeken.

Ze zijn van nature nieuwsgierig en dit gedrag is niet aangeleerd. Het is daarom belangrijk dat pedagogisch professionals deze natuurlijke nieuwsgierigheid stimuleren en kansen benutten om de ontwikkeling van kinderen te bevorderen.

Betrokkenheid ontstaat wanneer een activiteit aansluit bij de interesse en ontwikkelingsfase van een kind. Je herkent betrokkenheid aan de volgende signalen:

- Het kind is geconcentreerd en volledig opgaat in de activiteit.
- Het is geboeid, gemotiveerd en gefascineerd.
- Het is intens mentaal actief.
- Het ervaart gewaarwordingen en gedachten ten volle.
- Het wordt gedreven door een drang om te ontdekken en te onderzoeken.
- Het beweegt zich aan de grens van zijn of haar mogelijkheden.

Om goed te kunnen functioneren, moet een kind zich kunnen focussen op een activiteit, maar ook in staat zijn om de aandacht los te laten wanneer dat nodig is. Dit vermogen wordt gereguleerd door twee delen van de hersenen: de prefrontale cortex (voor focus) en de basale ganglia (voor het loslaten van aandacht).

Door kinderen voldoende kansen te bieden om geconcentreerd te werken en te ontdekken, stimuleren we niet alleen hun nieuwsgierigheid, maar dragen we ook bij aan een betere hersenontwikkeling en concentratievaardigheden.

Dit leerbericht komt uit de module **'Welbevinden en betrokkenheid'**

Wil je verder verdiepen? [Bekijk de module hier](#)